

P. M.

Vid det 1 dag af Stockholms Arbetarekommun anordnade demonstrationsmötet å Ladugårdsgårde uppträdde klockan 4 eftermiddagen vid Andra talarestolen ryska undersåten Alexandra Kollontay, hvilken på tyska språket talade öfver ämnet "Internationalen."

Talarinnan inledde sitt föredrag med att påvisa huru stark och utbredd den internationella arbetar-rörelsen under senaste tiden blifvit samt framhöll såsom bevis härför, att hon nu som representant för Rysslands stridande och lidande proletariat uppträdde med en hälsning till Sveriges arbetare. Hon framhöll därpå, att för proletariatet finnes det inga nationer till. Man kunde möjligen tala om två nationer, exploitörerna och de exploiterade, d. v. s. kapitalisterna och proletärerna.

Militarismen vore kapitalismens symbol för krigshotet, hvilket staterna använde för att af folket utpressa större skatter till kapitalismens förmån. Hon erinrade om "skandalen", då tyske krigsministern uppgaf, att Frankrike inköpt nya kanoner, mitraljörer m.m. samt sålunda genomdref, att Tyskland just hos Frankrikes kapitalister beställde likadana mordverktyg mot arbetarne. De enda som haft vinst af dessa rustningar vore sålunda Frankrikes kapitalister, dessa, som svarat på sina arbetares kraf, att det som fattades dem, kunde de få i Sahara.

I Sverige hade man länge begagnat sig af hotet med den ryska faran, men ansåg talarinnan det vara otänkbart, att Ryssland efter det olyckliga kriget med Japan, skulle vara benäget att kasta sig in i ett nytt krigs-äfventyr. Ett krig mellan endast Sverige och Ryssland vore omöjligt, ty det innebure detsamma som ett krig mellan Ryssland, och Sverige, Tyskland och England. Englands och Tysklands kapitalister hade nämligen för länge sedan genom sitt kapital och sin handel eröfrat Sverige;

och vore de säkerligen icke villiga, att låta Ryssland rycka bytet ifrån dem. Skulle likväl detta hända, så hoppades talarinnan, att den internationella arbetarerörelsen då hunnit växa sig så stark, att den skulle kunna omintetgöra ett dylikt krig.

Talarinnan erinrade om, att det varit den internationella arbetarerörelsen, som afväpnat de stridande parterna i Marockokonflikten; och att om ett krig mellan Sverige och Ryssland skulle utbryta så skulle detta hafva till följd ett framkallande af den sociala revolutionen, för hvars följder, de då finge bära ansvaret, som orsakat kriget.

I:sta Maj demonstrationen vore i alla länder en förberedelse till den sociala revolutionen, en arbetarekrafternas försöksmobilisering. Men hade sagt, att socialdemokratien höll på att växa in i det bestående samhället, men, utropade talarinnan, "Kan det blifva tal om inväxande i samhället, så länge endast i London två miljoner proletärer årligen dö på fattighuset?"

Talarinnan berörde därpå den ryska revolutionen och uttryckte ett beklagande af att reaktionen varit för stark så att densamma misslyckats. Revolutionens röda spöke hade därpå sväfvat öfver till Sverige och här framkallat storstrejken, som orsakat så mycket elände, men likväl blifvit åtminstone en moralisk seger.

För att ytterligare belysa, att proletariet ej växt in i samhället, erinrade talarinnan om att historiens största strejk, den engelska grufstrejken, i hvilken en million människor deltagit, nyligen bilagts.

Talarinnan afslutade sitt anförande med att utbringe ett lefve för det sociala kriget, den sociala revolutionen.

Anförandet öfversattes därpå till svenska språk-

ket af litteratören Johannes Sköld.

Journalisten Hjalmar Gustafsson, hvilken i egenskap af ordförande vid nämnda talarestol öppnat mötet, tackade därpå föredragshållarinnan å de närvarandes vägnar, hvarefter "Internationalen" gemensamt afsjöngs.

Samme Gustafsson uppläste därpå en af "Partistyrelsen" föreslagen resolution, innefattande det socialdemokratiska partiets politiska program jämte en protest mot det nu pågående Italiensk-Turkiska kriget.

Resolutionen antogs enhälligt af mötesdeltagarna.

Talaren meddelade därjämte, att "Partistyrelsen" funnit sig förenlåten att föreslå ännu en tilläggsresolution, hvars innehåll innefattade en protest mot den af Regeringen i Riksdagen föreslagna försöksmobiliseringen, hvilken i all synnerhet skulle blifva betungande för arbetareklassen. Resolutionen afslutades med utropet: "Icke en man, icke ett öre åt militarismen."

Äfven denna resolution antogs enhälligt.

Ingen af de vid denna talarestol uppträdande talarna uppmanade den församlade menigheten att efter mötets slut lugnt och i spridd ordning samt med hopvecklade standar lämna mötesplatsen.

Ett stor antal här boende ryska undersåtar, mestadels judar, hade samlat sig kring denna talarestol.

Inga oordningar förekommo.

Mötet afslutades omkring klockan 5 e.m.

Stockholm den 1 maj 1912.

J. M. Westberg